

Nyolcvanöt esztendő

BÚVÁR

1935 JANUÁR

ÁRA 90 FILLÉR

I. ÉVFOLYAM. I. SZÁM

FRANKLIN-TÁRSULAT KIADÁSA

Sok éve már az antikváriumokban is elvétele bukkan fel a BÚVÁR első száma

1935. január

A Franklin Társulat kiadásában megjelent a természettudományos ismeretterjesztésben új fejezetet nyitó BÚVÁR első száma. Dr. Lambrecht Kálmán egyetemi tanár, a gyorsan népszerűvé vált orgánium alapító főszerkesztője többi között ezt a programot vázolta fel az első számban: „Elvezeti az olvasót a tudásnak, igazságnak és képzeletnek arra a tág mezejére, ahol természetbúvárok lesik az élet, a világ titkait. Segít a tudás cölöpeinek megalapozásában és arra törekszik, hogy széles körök számára tegye hozzáférhetővé mindazokat az igazságokat, amelyeket laboratóriumok csendjében, műhelyek kattogó hangzavarában, óceánok mélyén, kórtermek magányában kinyomoztak és megismertek.”

1944. november

Kilenc teljes és egy csonka évfolyam száztizen- kilenc lapszámának megjelenése után megszakadt, lezárult a BÚVÁR történetének első fejezete. Az utolsó szám 1944 novemberében még olyan cikkekkel látott napvilágot, mint A gondolat raktárai: a könyvtárak; A növények keze; Vesekő, hólyagkő; A kova birodalma.

A történelem azonban már többszörösen ott dörömbölt a főváros és a szerkesztőség ajtaján. Dr. Cavallier József, aki dr. Lambrecht Kálmán hirtelen halála miatt 1936-tól ellátta a főszerkesztői teendőket, fejlődéssel kórházba került.

1957. május

Dr. Lányi György, a Társadalom- és Természettudományi Társulat Élővilág, valamint Akvárium és Terrárium című képes folyóiratának főszerkesztője megkezdte az 1945 óta hallgató nagy előd új életre keltésének előkészítését. Szívós küzdelmének eredményeként a Gondolat Könyv- és Folyóiratkiadó Vállalat gondozásában a természetkedvelők valamennyi szakterületet felölelő folyóiratoként forgalomba került a Búvár új sorozata.

1989. december

Újra véget ért a BÚVÁR pályája. A Pallas Lap- és Könyvkiadó Vállalat megszüntette a lap megjelenítését, szerkesztőségét feloszlatta, munkatársait más területre helyezte, vagy szélnek eresztette. A döntésre a környezetvédelmi tárca akkori kommunikációs vezetőjének az a bejelentése adott okot, hogy a továbbiakban nem járulnak hozzá a folyóirat költségeinek finanszírozásához, más orgániumra kívánják építeni az elképzeléseiknek megfelelő ajtóterméket.

1990. május

Megszületett a TermészetBÚVÁR című, környezetbarát ökológiai magazin, amely az 1935-ben alapított BÚVÁR szellemiségének felvállalásával, de a megváltozott körülményekhez és követelményekhez igazodó tartalommal kereste és találta meg helyét a környezeti nevelés eszköztárának gazdagításában, a tehetséggondozásban. A lap első hét száma a szekszárdi Babits Kiadó pártfogásának köszönhető megjelenését.

1990. július

A lap sorsát különösen szívügyének tartó négy magánszemély mindössze 512 000 forint értékű tárgyi apportból álló „vagyonnal” életre hívta a TermészetBÚVÁR Alapítványt. Ez a TermészetBÚVÁR magazin folyamatos megjelenéséhez szükséges anyagi feltételek megteremtését tűzte ki célul.

Azokat hívta jelképes zászlaja alá, akik egyetértenek azzal, hogy a lap a kor követelményeinek

megfelelő környezeti kultúra kialakítását, meghonosítását, az ember és a természet viszonyának jobbítását, valamint a környezetkímélő, környezetbarát életmód ökológiai magalapozását tekintse fő hivatásának. Az alapító okiratban – szerencsére – az a lehetőség is helyet kapott, hogy a szervezet kényszerű esetben átveszi a lap kiadását.

1990. november

Mentsük meg a TermészetBÚVÁR-t! címmel három Győr-Moson-Sopron megyei gimnázium tantestülete és tanulóifjúsága felhívással fordult az ország valamennyi általános és középiskolájához. Ebben a többi között ezt írták: „A TermészetBÚVÁR a környezetkultúra, a természetvédelem és a biológia mindenkire szóló, színvonalas, függetlenné vált lapja, amelyet sok ezer tanuló is olvas, mert segíti őt a tanulmányaiban. Megszűnése pótolhatatlan vesztesége lenne kultúránknak... Javasoljuk, hogy a felhívást támogató iskolák tanulóifjúsága, tanári kara a »megmentésre« összegyűjtött pénzt még ebben az évben fizesse be az alapítvány csekkszámlájára.”

1991. február

Bekövetkezett az, ami egy ideig elképzelhetetlen volt. A Babits Kiadó bejelentette: nem vállalja tovább a TermészetBÚVÁR megjelenítésének terheit. A TermészetBÚVÁR Alapítvány arra kényszerült, hogy az 1991. évi 2. számmal átvegye az alig néhány hónappal azelőtt életre hívott ökológiai magazin kiadói gondozását. Az ezzel járó fizetési kötelezettségek teljesítésének feltételeit azonban már akkor is csak sokak összefogásával sikerült megteremteni. Még most is megható az ügyünket felkaroló magánszemélyek, oktatási intézmények és önkormányzatok adományainak listája. A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium pedig azzal szerzett történelmi érdemeket, hogy ötmillió forintot különített el a TermészetBÚVÁR megmaradásának megalapozására.

1999. április

A Fővárosi Bíróság a TermészetBÚVÁR Alapítványt kiemelkedően közhasznú szervezetté minősítette.

Ezzel elismerte, hogy a tudományos ismeretterjesztő, szemléletformáló és tehetséggondozó munkánkkal, a környezeti nevelés eszköztárát gazdagító kiadványainkkal, mindenekelőtt a TermészetBÚVÁR magazin meg- jelentetésével állami feladatok megoldásához járulunk hozzá. Olyan ügyet képviselünk és szolgálunk, amely közvetve és közvetlenül jelenünk és jövőnk javára kamatozik.

2009. november

Teljessé formáltuk a TermészetBÚVÁR huszadik évfolyamát. A százhusz lapszámban 5760 oldalon kínáltunk hiteles forrásból merített ismereteket. A cikkeinket illusztráló fotók és grafikák száma megközelítette a tizenötezeret, ha azt vesszük alapul, hogy lapszámonként átlagosan 120-125 (vagy több) képet közöltünk.

A sikeres szerepléshez nélkülözhetetlen szakirodalommal láttuk el öt olyan országos, illetve nemzetközi természet- és környezetismereti tanulmányi verseny rész- vevőit, amelyre ötvenezer-hatvenezer neveztek be tanévenként.

2010. január

Környezetbarát ökológiai magazinunk huszonegyedik évfolyamának első számát is nyomdába adtuk.

Abban a reményben, hogy újra lesznek, akiktől a vállalt kötelezettségeinkkel és a megoldott feladatokkal összhangban álló támogatást kapunk a folytatáshoz. És azzal a kockázattal, hogy a pillanatnyilag érzékelhető kilátástalanság kizárólag az optikai csalódás kategóriájába tartozik.

2020. január

Hármas jubileumhoz érkeztünk. Nyolcvanöt évvel ezelőtt indult el megrendítő kisiklásokkal megszakított útjára jogelődünk, a Franklin Társulat példát adó és messze sugárzó tudományos ismeretterjesztő lapja, a BÚVÁR. Ezzel egyidejűleg elérkeztünk a két részből álló BÚVÁR/ TermészetBÚVÁR lapfüzér 75. évfolyamának küszöbére, és megkezdtük tudományos ismeretterjesztő lapunk 1990 utáni 30. esztendejét.